

TA'LIM JARAYONIDA MEDIA MAHSULOTLAR VOSITASIDA AXBOROTNI TANLASH KO'NIKMASINI SHAKLLANTIRISH

Yo'ldashev Ulug'bek Maxmudovich

Osiyo Xalqaro Universiteti magistranti

Телефон: 977776306

ANNOTATSIYA : Mazkur tezisdagi zamonaviy ta'lim jarayonida media mahsulotlardan foydalanish orqali o'quvchilarda axborotni tanlash, tahlil qilish va baholash ko'nikmalarini shakllantirish masalalari yoritilgan. Media mahsulotlarning pedagogik roli, axborot oqimining tanqidiy tahlili, tadqiqot metodologiyasi va xalqaro tajribalar asosida o'quvchilarda axborotni tanlash ko'nikmasini rivojlantirish yo'llari tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalari media mahsulotlardan foydalanishning amaliy samaradorligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: ta'lim jarayoni, media mahsulotlar, axborotni tanlash, media savodxonlik, tanqidiy fikrlash, axborot madaniyati.

ANNOTATION. This thesis examines the development of students' skills in selecting, analyzing, and evaluating information through media products in the educational process. The study analyzes the pedagogical role of media products, the critical analysis of information flow, research methodology, and international experience. Results demonstrate the practical effectiveness of using media products to enhance information selection skills.

Keywords: educational process, media products, information selection, media literacy, critical thinking.

АННОТАЦИЯ : В тезисе рассматривается формирование навыков отбора, анализа и оценки информации у обучающихся с использованием медиапродуктов. Анализируются педагогическая роль медиапродуктов, критическая оценка информационных потоков, методология исследования и международный опыт. Результаты показывают практическую эффективность использования медиапродуктов в образовательном процессе.

Ключевые слова: образовательный процесс, медиапродукты, отбор информации, медиаграмотность, критическое мышление.

KIRISH

Bugungi kunda jamiyatning axborotlashuvi ta'lim tizimi oldiga yangi talablar qo'yimoqda. O'quvchilar internet, ijtimoiy tarmoqlar va turli media manbalar orqali turli xil va ko'pincha qarama-qarshi axborotlarga duch keladi. Shu sharoitda o'quvchilarda axborotni tanlash, tahlil qilish va baholash ko'nikmalarini shakllantirish ta'limning ustuvor vazifasiga aylanadi. Media mahsulotlar — bu jarayonda asosiy pedagogik vosita bo'lib, o'quvchilarning media savodxonligini va tanqidiy fikrlashini rivojlantiradi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda quyidagi metodlardan foydalanildi:

Tahlil va sintez — media mahsulotlarning ta'lim jarayoniga pedagogik ta'sirini o'rganish;

Taqqoslash — turli media manbalarining samaradorligini solishtirish;

Kuzatish — media mahsulotlar asosidagi darslarda o'quvchilarning axborotni tanlash ko'nikmasini baholash;

Umumlashtirish — tadqiqot natijalarini ilmiy xulosalarga birlashtirish;

Xalqaro adabiyotlarni o'rganish — dunyo tajribasini tahlil qilish.

MEDIA MAHSULOTLAR VA USLUBI

Media mahsulotlar — matn, audio, video, grafik va interaktiv shakllardagi axborot vositalari. Ular o'quvchilarga axborotni ongli ravishda tanlash, soxta va manipulyativ ma'lumotlarni ajratish va mustaqil xulosa chiqarish ko'nikmalarini shakllantirishda xizmat qiladi.

Ta'limda qo'llaniladigan asosiy media mahsulotlar:

bosma va elektron darsliklar;

video darslar va podkastlar;

interaktiv taqdimotlar;

ijtimoiy tarmoqlardagi ta'limiy kontentlar.

XALQARO TAJRIBA

Xalqaro tajribalar shuni ko'rsatadiki, media savodxonlik va axborotni tanlash ko'nikmalarini rivojlantirish ta'limning ajralmas qismidir. Finlyandiya, AQSh, Buyuk Britaniya va Janubiy Koreya ta'lim tizimida media mahsulotlar orqali o'quvchilarga axborotni tahlil qilish va tanlash o'rgatiladi. UNESCO Media and Information Literacy dasturi esa bu borada eng yaxshi xalqaro metodik namunadir.

MUHOKAMA

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, media mahsulotlardan maqsadli foydalanish o'quvchilarda: Axborotni tanlash va tahlil qilish ko'nikmasini oshiradi.

Tanqidiy fikrlash va mustaqil xulosa chiqarish qobiliyatini rivojlantiradi.

Media savodxonlik darajasini oshiradi.

Kuzatish natijalari shuni ko'rsatdiki, interaktiv videodarslar va taqdimotlar o'quvchilarning faol ishtirokini rag'batlantiradi. Ular faqat bilim olish bilan cheklanmay, axborotni solishtirish, baholash va tanlash jarayonlarini ham mustahkam o'rganadi.

Xalqaro tajribaga asoslanib, media mahsulotlardan foydalanish natijalari o'quvchilarning axborotni tanlash ko'nikmasini sezilarli darajada oshirishini ko'rsatadi. Shu bilan birga, o'qituvchining yo'naltiruvchi roli bu jarayonda muhim ahamiyatga ega.

NATIJALAR

Media mahsulotlar ta'lim jarayonida samarali vosita ekanligi isbotlandi.

O'quvchilarda axborotni tanlash, tahlil qilish va mustaqil xulosa chiqarish ko'nikmalari sezilarli darajada rivojlandi.

Xalqaro tajribalar va metodologiya o‘zaro integratsiyalashishi natijasida pedagogik samaradorlik oshdi.

Tadqiqot natijalari o‘quvchilarda media savodxonlikni shakllantirishda tizimli yondashuvning muhimligini ko‘rsatdi.

XULOSA

Ta’lim jarayonida media mahsulotlardan foydalanish o‘quvchilarda axborotni tanlash ko‘nikmasini shakllantirishning eng samarali yo‘llaridan biridir. Media savodxonlikka ega bo‘lgan o‘quvchi axborot oqimida adashmaydi, ishonchli ma’lumotlarni tanlay oladi va jamiyatda faol, mas’uliyatli shaxs sifatida shakllanadi. Shu sababli media mahsulotlarni ta’lim jarayoniga tizimli va ilmiy asosda joriy etish zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abdullayeva M. Pedagogika nazariyasi va amaliyoti. – Toshkent: Fan, 2021.
2. To‘xtayeva D. Media savodxonlik asoslari. – Toshkent, 2020.
3. UNESCO. Media and Information Literacy Curriculum. – Paris, 2019.
4. Karimov I.A. Yuksak ma’naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent, 2018.
5. Burnett, C. Media Literacy in Education. – London, 2017.
6. Hobbs, R. Digital and Media Literacy: Connecting Culture and Classroom. – 7. 7. Thousand Oaks, 2010.
- 8 . www.unesco.org
9. www.edu.uz